

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájjer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 28 K
Félévre — — — 14 K
Negyedévre — — 7 K.
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
:: :: detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órákor

Nagybecskerek, 1916.

XLV. évfolyam, 280. szám.

Szerda, december 6.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott távirati jelentései. —

***

Bukarest eleste előtt.

***

Az angol kormány megbukott.

***

Bukarest eleste minden pillanatban várható. — A bukaresti győzelmes csata. —

Az angol kormány bukása. — Görögország az entente ellen.

Bukarest eleste minden pillanatban várható.

Budapest, dec. 6. A Stampának jelentik Londonból:

Itt úgy vélik, hogy Bukarest eleste minden pillanatban várható.

Budapest, dec. 6. Szófiából sürgönyzik:

Mindenfelől ideérkezett jelentések Ploesti és Bukarest sürgős kiürítéséről számolnak be.

Bernből sürgönyzik:

A francia sajtó nem akarja föltenni Bukarest gyors elestét s azt írják a francia lapok, hogy Bukarestet meg lehet védeni és védeni fogják is a végsőkig. A francia lapok biznak a hetvenöt kilo méter kiterjedésű várgyűrűben, amelynek tizenhatszáz erődjében nehéz ágyuk, hatvan páncélos tornyában tarackok, gyorstüzelő ágyuk, ezenkívül négyszáz mindenféle kaliberű ágyu várja az ellenség támadását.

A bukaresti győzelmes csata.

Budapest, dec. 6. Londonból sürgönyzik:

A romániai helyzetet itt most úgy itélik meg, hogy a jelek szerint a Bukarest körüli hatalmas ütközet az ellenség javára fordult. A románok ellentállása Bukaresttől délre már céltalan, miután az ellenség Bukaresttől délkeletre a Dunán átkelve új csapatokat vontatott föl.

Budapest, dec. 6. Szófiából sürgönyzik:

Mackensen és Falkenhayn gyors mozdulatai okozták, hogy a Bukarest melletti nagy döntő csata a középhatalmak csapatainak győzelmével végződött.

Pitesti eleste után az oroszok nagy erővel támadtak egészen Sinajáig, sőt Dobrudzsában is, valamint az Arges folyónál, de előretörésük sehol sem sikerült.

A Bukarest előtti nagy győzelem híre vasárnap este vált Szófiában ismeretessé. A várost egész este katonazenekarok járták be nagy tömeg kíséretében.

Az angol kormány bukása. — Asquith miniszterelnök lemondott.

Budapest, dec. 6. Rotterdamból sürgönyzik:

Londoni jelentések szerint, az alsóház tegnapi ülésén Asquith miniszterelnök bejelentette, hogy valamennyi miniszter rendelkezésére bocsátotta tárcáját. Az ir képviselők a Ház hosszabb időre való elrapolását kívánták, hogy idő legyen eszmecsere folytatólni a kabinettet újjászervezéséről. A politikai helyzet homályosabb mint valaha.

Budapest, dec. 6. Londonból sürgönyzik:

A Westminster Gazette közli, hogy Asquith véglegesen összeállítja a haditanácsot. Grey és a kabinet más tagjai támogatják Asquithot, Lloyd George kisebb haditanácsot követel korlátlan hatalommal, amelyből a miniszterelnök ki legyen zárva s csak annyi joga lenne, hogy a határozatok ellen tiltakozhatnék. A miniszterelnök hozzájárult a kisebb haditanácshoz azzal a föltétellel, hogy a haditanács elnökölhessen. Kijelentette, hogy inkább lemond, sem hogy másféle megoldásba beleegyezzenek.

Budapest, dec. 6. Amsterdamból sürgönyzik: Londoni távirat jelenti:

Lloyd George lemondott, mivel Asquith arról értesítette, hogy a miniszterelnök kizárásával alakítandó haditanács tervéhez nem járul hozzá.

Egy másik amsterdami távirat jelenti:

Asquith miniszterelnök benyújtotta lemondását a királynak, aki magához rendelte Bonar Lawot.

Budapest, dec. 6. Londonból sürgönyzik: A Reutter-ügynökség jelenti:

A király Asquith miniszterelnök lemondását elfogadta.

Londonból sürgönyzik:

A Manchester Guardian valószínűnek tartja, hogy Lloyd Georg lesz Grey külügyi államtitkár utóda. Grey, Mac Kenna, Balfour és Landsdown valószínűleg távoznak. Carson lesz Lloyd George vagy Balfour utóda. A jelek szerint az új kormány meg akarja oldani a home rule kérdését s ezzel akarja összekapcsolni az irországi védkötelezettség ügyét.

Görögország az entente ellen.

Budapest, dec. 6. A Daily Telegraph jelenti Athénből:

Vasárnap reggel Athén a legsivárabb anarkia képét mutatta. A táviróhivatal s a kábelek végállomásai péntektől kezdve ismét a görögök kezében vannak.

A király titokban mozgosít. Duzmanisz tábornok vasárnap megkezdte vezérkari főnöki munkásságát. Már három nappal ezelőtt megkapta kinevezését, de maig titokban tartották.

Budapest, dec. 6. Rotterdamból sürgönyzik: A Daily Telegraph jelenti Athénből:

Görögország nyilvánvalólag háborúra készül ellenünk, de időt akar nyerni a mozgosítás előkészítésére. Bár Athénben nyugalom van, entente alattvalóknak nem tanácsos Athénben maradni.

Az összes athéni lapok a görögöknek az entente fölött aratott győzelméről írnak.

A Venizelosz párti lapok is fordulatot mutatnak s több Venizelosz párti lap azt írja, hogy ők is királypártiak.

A képviselőház ülése.

Romániai diadalmas csapataink üdvözlése. — A koronázási hitlevél szerkesztőbizottsága.

Budapest, dec. 6. A képviselőház ma délelőtt Szász Károly elnöklésével ülést tartott.

A formások elintézése után, napirend előtt Ugron Gábor szólalt föl s fölkérte az elnököt, hogy a képviselőház nevében fejezze ki csodálatát és hálaát a szövetséges csapatoknak, hogy Erdélyt olyan gyorsan felszabadították. Azonkívül küldjenek üdvözlő táviratokat József főhercegnek, Mackensennek és Falkenhaynna.

A Ház ehhez hozzájárult.

Ezután megválasztották a koronázási hitlevél szerkesztőbizottságát, valamint a kivándorlási bizottságot.

A legközelebbi ülés napirendjének megállapítása után Mezőssy Béla előterjesztette interpellációját a herceghalmi vasuti katasztrófa ügyében.

Az első közös minisztertanács az új király elnöklésével.

Budapest, dec. 6. Bécsből sürgönyzik:

Péteken délután tartották meg IV. Károly király elnöklésével a két miniszterelnök jelenlétében az első közös minisztertanácsot.

A magdolna-utcai rablógyilkost elfogták.

Budapest, dec. 6. Eberling Pált a Magdolna-utcai rablógyilkost Lembergben elfogták. A rablógyilkost vasraverve Budapestre kísérik.

HIREK.

A gyermekekért.

A Nagybecskereki Anya- és Gyermekvédő-Bizottság kérelme.

Az Anya- és Gyermekvédő-Bizottság a következő kérelmet intézi a közönséghez:

A háboru nyomorúságai közé tartozik a nagyobb gyermekhalandóság is. Az anyák kellő táplálék híján nem képesek sem magukat, sem gyermekeiket úgy ellátni, hogy azok életképesége a nagyobb bajoknak ellentánni tudjon. Pedig a jövő nemzedék sorsa a mostani csecsemők erőteljes fejlődésén múlik. Ezt elősegíteni mindenkinek nemcsak emberbaráti feladata, hanem nemzeti kötelessége is.

E célt szolgálja az Anya- és Gyermekvédő-Bizottság immár harmadik esztendeje az által, hogy a csecsemőket, különösen az árvákat tejjel látja el. De az anyagi források idővel elfogynak és a nyomorgó, kicsi gyermekszájak hiába kiáltoznak egy kis meleg étel, tej után.

Csak a minden jó és nemes iránt mindig fogékony társadalom tud e bajon segíteni önkéntes adakozás által,

Kérjük a nemesszivű embereket, tegyék továbbra is lehetővé a Bizottság működését, küldjék adományaikat a gyermekvédelem e magasztos céljára.

Nagybecskerek, 1916. évi december hó.

Büchler Hugóné
ügyvezető.

Dr. Dellimanics Lajosné
elnök.

— **Hivatalos jelentések december hó 5-ikéről.** A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a harcéri eseményekről:

Höfer jelentése:

Keleti harcér:

Mackensen vezértábornagy hadserege: Az utóbbi napokban kivívott sikereket tovább fejlesztették. A dunai hadsereg jobbszárnya orosz támadásokat visszavert és Bukaresttől délnyugatra az Argesun túl nyomult előre. A román fővárostól északnyugatra előrenyomuló osztrák-magyar és német erők a Bukarest-Targoviste vasútvonalon túl nyomultak előre. Az ellenséges utóvédet ott ahol szembeszálltak velünk, visszavetették. A december 3-án beszállított foglyok száma több mint 12000, csupán az Argesul alsó folyása mentén, viszonylag szűk harcaterületen 28 ezred katonáiból szállítottunk be foglyokat.

József főherceg vezérezredes hadserege: Arz tábornok osztrák-magyar és német csapatai az Oknától nyugatra és északnyugatra fekvő harcaterületen ellentámadással visszazserezték az oroszoktól mindazokat a helyi előnyöket, amelyeket az oroszok az utóbbi napokban egyes helyeken kivívtak. Kövess ezredes zászlóaljai a Barch-debrin röviddel ezelőtt elvesztett árkokból elkeseredett harcban szintén kivetették az ellenséget. E vállalkozás alkalmával 350 főnyi legénységet, 13 gépfegyvert és 4 aknavetőt szállítottak be. Sósmezőtől északnyugatra, Tölgyestől délkeletre és Dornavatránál az ellenség nagy vesztesége mellett visszavertünk orosz támadásokat.

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: Augusztovkánál történt gyorsan visszavert orosz előretöréseken kívül Keletgaliában nincs fontos esemény.

Olasz harcér:

Eső és köd dacára a Karszt-fensikon az ágyutüz változatlanul erős volt.

Délkeleti harcér:

Nincs különös esemény.

Események a tengeren:

Banfield sorhajóhadnagy december 3-ikán délután a Karszt-fensik felett légi harcot vi-

vott olasz Caproni típusú szárazföldi repülőgépekkel és közülük egyet lelőtt. A repülőgép négy utasát, akik közül egyik súlyosan, kettő könnyen sebesült meg, elfogtunk. — Hajóhadparancsnokság.

A német nagyfőhadiszállás jelentései:

Nyugati harcér:

Rupprecht trónörökös hadserege: Rövid, erős ágyú tüzelés után az Albert-Valonkovurti műttől keletre a reggeli ködben angol osztagok előretörték. Tüzünkkel visszavertük őket. Délután az idő kitisztulván, a Somme arcvonalon erősebb lett az ágyutüz és az éj folyamán élénkebb maradt, mint a legutóbbi időben.

Keleti harcér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: A Tarnopol-Kraszna vasútvonaltól délre Augusztovonál orosz osztagok eredménytelenül támadást intéztek egyik tőlük legutóbb elragadott árok ellen.

József főherceg vezérezredes arcvonala: Mialatt az oroszok a Kapulon, Dornavatrától északnyugatra a Putno-totusulon és az Uz-völgyben minden eredmény nélkül intéztek támadásokat, német és osztrák-magyar csapatok rohammal visszavették az előző napokban elvesztett fontos magaslati állásokat. Ezekben a részben nagyon elkeseredett harcokban a Barch-debrin (Tatarszorosztól délre) több mint 100 fogoly és 5 gépfegyver a Man-remiran (az Ojtoz-völgytől északra) 350 fogoly és 8 gépfegyver maradt kezünkön.

Mackensen vezértábornagy hadserege: A 9-ik hadsereg az ellenséges utóvédek ellenállását az üldözések folyamán megtörve, keleti irányban átlépte a Bukarest-Targovista-Pietrosita vasútvonalat. A dunai hadsereg az Argesul alsó folyása mentén erős számbeli túlerő felett kivívott győzelem után, amelyből különösen a 217-ik gyaloghadosztály vette ki legdicsőségesebb részét, a hátráló ellenségnek utána nyomult egész az említett szakaszig, sőt a balszárnyával harcolva azon túl is. A keleti szárny a Duna-lapályon orosz-román támadásokat vert vissza. A december 3-ikán fogásunkba esetteknek tegnap bejelentett száma 12500-ra emelkedett. A 9-ik hadseregnél 2000, a dunai hadseregnél 2500 főnyi legénység, az utóbbiak 22 gyalog- és 6 tüzérezred kötelékéből járult ehhez az összeghez. Dobrudzsában nincs nagyobb harci tevékenység.

Macedóniai arcvonal:

A Csernától keletre új harcok fejlődtek. Bahovonál és Montenál a Moglena arcvonalon meghiusultak a szerbek előtörései. — Ludendorf.

— **Katonai kitüntetések.** A király megparancsolta, hogy Wolf János 29. gyalogezredbeli tart. főhadnagynak az ellenséggel szemben teljesített kitünő szolgálataiért a legfelső dicséret elismerés ujjal tudtul adassék.

Megparancsolta továbbá, hogy Suciu Adrián 29. gyalogezredbeli tart. hadnagynak és antalfalvai Jovanovics Gyula 3. vartüzérezredbeli hadnagynak az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásukért a legfelső dicséret elismerés tudtul adassék.

László Zoltán Andor 29. gyalogezredbeli hadapródjelöltnek, László Lajos nagybecskereki postafőnök fiának a hadsereg főparancsnokság vitézségéért az első osztályú ezüst vitézségi érmet adományozta.

— **A nagybecskereki esküdtbírószék elnökei.** A szegedi kir. ítélőtábla elnöke az 1917-ik év tartamára a nagybecskereki kir. törvényszék-nél szervezett esküdtbírószék elnökévé dr. Kovács Rókus kir. törvényszéki elnököt, az elnök helyettesévé pedig Brückler István kir. ítélőtáblai bírót címmel és jeleggel felruházott kir. törvényszéki bírót jelölte ki.

— **Gadó István kir. ügyész előadása a szabad liceumban.** December 10-ikén, vasárnap nagyérdeklődéssel előadása lesz a kultur-egyesület szabad liceumának. Gadó István királyi ügyész tart ugyanis előadást ez alkalommal a szabadakaratról, amelyet bölcséleti, fizikai, lelki, szociális és büntetőjogi szempontból fog ismertetni. A kiváló értékű előadást már most ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **Temetés.** Ma délután fél 3 órakor temették el élénk részvét mellett az elhunyt Pánics Dániel városi tanácsost. A gyászszertartáson, amely a belvárosi gör. kel. szerb templomban folyt le, résztvett a város tisztikara és a képviselőtestület tagjai, valamint nagy számu gyászoló közönség. A gyászszertartás után az elhunytat kivitték a gör. kel. szerb temetőbe s az ottani családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

— **Adomány a Dellimanics-alapra.** Örgyő Pallavicini Arthur Dellimanics-alapra 500 kor. adományozott lapunk útján.

— **Köszönet.** A Gyermekebarát-egylet részére Jankov Zsiva felsőeleméri lakos 50 koronát küldött a vármegye főispánjához, a Torontálmegyei takaré- és hitelbank ugyan-ezen egylet javára 50 kor., Grösz Géza 10 kor., a jótékony nőegylet 30 kor., az izr. nőegylet 30 kor. és Almásy Elek 5 koronát adományozott. Az egylet elnöksége ezúton nyugtázza halás köszönettel az adományokat.

— **A külföldi dohány- és dohánygyártmányok behozatalának eltöltése.** A pénzügyminiszter körrendeletet intézett a pénzügyigazgatóságokhoz, s így a nagybecskereki pénzügyigazgatósághoz is, amelylyel a magánosok részére saját használatukra rendelt külföldi dohány vagy dohánygyártmány behozatalára szóló engedélyek kiadását, a pénzügyigazgatóságoknak, a fővámgazgatónak s a vámhivataloknak ily engedélyek kiadására adott felhatalmazás fölfüggesztése mellett további rendelkezésig beszünteti s az egyes társasköröknek, egyesületeknek évi meghatározott mennyiségű külföldi dohány, vagy dohánygyártmány behozatalára adott engedélyeket hatályon kívül helyezi. Ez a rendelet azonnal hatályba lép.

Megengedi azonban a pénzügyminiszter, hogy mindazon külföldi dohány és dohánygyártmányokat, amelyek magánosok részére legkésőbb 1916 november elsejéig a szerződéses vámterületre belépett az egyébként megkivánt szabályszerű föltételek fennforgása esetén a szabályszerű vám- és engedély-illeték lefizetése és az eddigi szabályszerű eljárás mellett kiadassék. A jelzett időpont után beérkező külföldi dohány és dohánygyártmányoknak magánosok részére való elvámolása és kiadása további intézkedésig megtagadandó.

— **Kérelem a közönséghez.** A nagybecskereki vöröskereszt vasuti nyugvó állomásának vezetője kéri a közönséget, hogy a nagybecskereki vöröskereszt-egylet vasuti állomásán átvonuló beteg és sebesült katonák részére cigarettát adományozni sziveskedjenek. Az adományok Bakalovich Plátóhoz, a nyugvó állomás gondnokához (Megyeház) küldendők.

— **A Trilby a Városi Moziában.** A Városi Mozi idei gazdag repertoárjának legszenzációsabb darabjára holnap kerül sor. Holnap esütörtökön és holnapután pénteken kerül ugyanis színre a Városi Moziában a legújabb világfilm A Trilby, amely izgató érdekességű meséjével pazar fölvetéleivel diadallal járta be az összes mozgósínházakat. A Trilby holnap három előadásban d. u. 4 és 6 órakor s este fél 9 órakor, holnapután pénteken pedig négy előadásban kerül színre. Valamennyi előadás a rendes helyárrak mellett meg.

— **Doberdó** címmel jelenik meg december közepén Szabó István új háborus könyve, melynek művészi címlapján úgy piroslík ez a kénkőves szó, ahogy magyar anyák büszke gyászában él a görzi csaták poklának a Monte Sant Michele sötét kavernáinak és a Valone völgy nagy magyar temetőinek emléke. Szabó István, akinek tavalyi könyve, a Kárpáti hó most jelent meg harmadik kiadásban, újra a honvédekről ír, az élet és halál forgatagába került magyarokról olyan színekkel, olyan

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN

Telefon 330.

Csütörtökön, 1916. évi december 7-én 4, 6 és fél 9 órakor; Pénteken december 8-án 3, 5, 7 és 9 órakor, mindenkor rendes helyárrakkal.

TRILBY.

Georges du Maurier világhírű regénye filmen 5 felvonásban, Clara Kimball-Young, a Mozi színpad legnagyobb művésznőjével a címszerepben

Öfelsége I. Ferencz József temetése továbbra is műsoron marad.

közletről és az átélésnek akkora erejével, mint még kevesen. A Doberdó, melyet Benkő Grill udvari könyvkereskedése ad ki, nemcsak tartalmában, de külső köntösében is művészi meglepetése lesz a karácsonyi könyvpiacnak. Négy koronaért már most megrendelhető minden könyvkereskedésben.

Kérelem a Temesvári cs. és kir. hadapródiskola hősi halált halt növendékeinek hozzátartozóihoz. Folyamatban van a cs. és kir. katonai és nevelőintézetekben örök emlékeztül és a növekvő ifjúság lelkesítő példájára oly gyűjtemény létesítése, melyben helyet találjon mindaz, ami volt növendékei hősi életére és érdemeire vonatkozóan. E törekvésünk támogatása végett azzal a kérelemmel fordulunk hősi halált halt növendékeink hozzátartozóihoz, hogy bennük e munkánkban támogatni kegyeskedjenek. Hálás szívvel fogadjuk és őszinte kegyelettel őrizetbe vesszük hőseink életrajzi adatait, vitézi tetteik leírását, hadi és személyi jelvényeket, képeket, emléklapokat, a hadvezetőség átengedte zászmánytárgyakat stb. A „Temesvári cs. és kir. hadapródiskola“ parancsnoksága.

Mindent a hadseregnek! A m. honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatala kéri az áldozatkész magyar társadalmat, hogy a számára használhatatlan vagy nélkülözhető harisnyát, vagy esetleg gyapjút és vászonrongyokat minél nagyobb mennyiségben küldjön be Átvételi Különítmányához (IV. Váci-utca 38. sz.) a baretéren való felhasználás végett. A „Szeretettadomány“ jelzésű csomagok ingyen szállíttatnak.

Eltűntek kutatása az ellenséges fogolytáborokban A „Katona-Nyomozó Jegyzék“, mely a Magyar Vörös-Kereszt-Egyet Budapesti Tudósító Irodája vezetőinek: Bathány Lajos gróf és Hadik-Barkóczy Endre gróf kiadásában jelenik meg, már eddigi kutatásai során is jelentős eredményeket ért el. Sok olyan eltűnt katona sorsára derített világosságot, akinek személyét illetőleg a hivatalos nyomozás holt pontra jutott. A szerkesztőségnek legújabbán sikerült biztosítania a weni Gemeinsames Zentralnachweisebureau útján, hogy a Katona-Nyomozó Jegyzék minden száma az ellenséges fogolytáborokba is eljusson s ezzel újabb lehetőséget nyitott arra, hogy kutatásai még több esetben is még eredményesebbek legyenek. A Katona-Nyomozó Jegyzéket B. Virágh Géza szerkeszti. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IV., Váci-u. 38., I. em., ahol a Katona-Nyomozó Jegyzék közlési feltételei és minden egyéb felvilágosítás megtudható.

Keserű iz nem felel meg mindenki gusztyusának, ezért veszik előszeretettel a kellemes ízű Fellner-féle rebarbara „Elsa-pilulákat“ mindazok, akiknek hashajtószerre van szükségük. Békeárak: az Elsa-pilulából 6 dobozt bérmentve 4 K 40 filleres küld Feller V. Jenő gyógyszerész Stubica, Centrale 125. sz. (Zágrábmege). Kizárólag növényi anyagokat tartalmaznak, mert asványi anyagok nem mindenkinek tesznek jót. A számos es vegyi összetételű hashajtóval szemben tehát ezért is előnyben részesülnek az „Elsa-pilulák“.

Adakozunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára! Hadsegélyező Hivatal főpénztára, Képviselőház.

Az új hadikölcsön.

Mint előre látható volt, városunk közönsége az új hadikölcsön jegyzéséhez napról-napra szaporodó összegekkel járul és kitartás van arra, hogy ha nem több, úgy legalább annyi fog jegyezni, mennyi a negyedik hadikölcsönből jegyeztek.

Jele lesz ez, hogy városunk polgársága is tudatában van annak, miszerint a most kibocsátott hadikölcsön kedvező eredménye még fontosabb, mint az eddigi hadikölcsönöké, mert a háború győzelmes befejezése, a béke mielőbbi megszerzését fogja siettetni.

Gyászmagyar az, ki ezzel szemben fukarkodik, tehetségéhez képest, habár csak mérsékelt összeggel nem járul hozzá hadseregünk szükségleteinek fedezéséhez. E fukar honpolgárok, kik a harcok szin-

terétől messze megfélemednek arról, hogy mily sorsot szántak nekünk ellenségeink győzelmük esetén, megérdemelnék azt, hogy vagyonuk az ellenség prédája legyen, mert közönyük és fukarságuk elfeledtetni velük azt, hogy a nemzeti áldozatkészség ereje az ellenség erejét megbénítja, harcoló fiainak vitézségét, támadó erejét pedig hatványozza.

E megfélemedezés annál nagyobb bűn, mert hadikölcsön jegyzése nem a haza oltárának szánt áldozat, hanem önhasznunk előmozdítása, mint azt már a közép is felismerte.

A vármegyei hitelszövetkezethez eddig az alábbi jegyzések történtek:

A katalinfalvai községi takarékpénztár 80.000, a vármegye a más intézeteknél jegyzett 340.000 koronán felül 60.000, néhai Matavovszky József örökösei 21.000, Poroszkay Béla és neje, Gimpel József, N. N., dr. Kuszing János egyenként 10.000, Zsembery Pál 7000, Ujvári Adolf, dr. Nónay Pál, Lenhardt Antal, a nagybecskereki jótétevő egyesület egyenként 5000, N. N. 4600, Franzen Gáspár 4000, Mavrak János 3200, Kárász György 3000, Schäffer József 2500, Csorba János és Szalma Margit 2—2000, Bakács András felsőmuzslyai gazda 1500, Hoffmann Károly, Fülep György, Arendt Ferencné és Bödeher Dezsóné egyenként 1000, Rigó Sárika 300, a magyarországi munkások rokkant és nyugdíjalapja, Bauer Antal és Bock Gyula 200—200, Gimpel Oskár és Eck Jakab 100—100, Tabakov István és Soti Antal 50—50 koronát jegyzett.

Irodalom.

El nem mondott beszédek. Ez év június havában nagy feltűnést keltett az egész országban a feministák kongresszusának betöltése. Ezen a kongresszuson pedig a női munka érvényesülésének előfeltételeit, az anya- és gyermekvédelemnek, valamint a nő politikai befolyásának napról-napra égetőbbé váló kérdéseit kívánták tárgyalni. A Feministák Egyesülete, hogy a kongresszus tárgyalásainak értékes anyaga kárba ne vesszen, elhatározta, hogy a betöltött előadásokat összegyűjti és az érdeklődők számára könyv alakjában hozzáférhetővé teszi. Ez a könyv most jelent meg és valóban méltó arra, hogy vele bővebben foglalkozzunk. A kongresszus első napján a nők előtt nyitva álló pályákról szakemberek tartottak volna előadást. A műnek első részét ezen előadások töltik ki. Az egyes pályáknak és a munkaviszonyoknak alapos ismerete, valamint a pályaválasztás előtt álló asszonyok és leányok helyzetének teljes megértése, ügyüknek szeretettel felkarolása megnyilvánul nemcsak minden egyes pályaismerető előadásában, hanem az előadásokhoz fűzött gyakorlati utmutásokban is. A feministák egyesületének közgyűlése volt a kongresszus második napjára kitűzve. A közgyűlésen gróf Teleki Sándorné pompás előadása: „A női munka“ volt kitűzve. Az egyesület évi jelentése bizonyítéka annak a fardhatatlan, óriási küzdelemnek és munkának, melyet a magyar nőmozgalom hívei a háború második évében kiejtettek asszonytársaink érdekében. A kongresszus harmadik napja gyermekvédelmi problémáknak volt szentelve. Glücklich Vima, Agoston Feterne, Szirmai Oszkár, dr. Nevesz Margit és Szana Sándor előadásai a legégetőbb problémák megvitatását célozták. Az el nem mondott beszédek itt is az előző hatással bírnak: meleg emberszereget, segíteni akarás és céltudatos irányzat sugárzik ki belőlük. Aki a nők helyzetének javítását szíven viseli, aki pályaválasztás előtt áll, aki a jövő generációnak jobb jövőt akar biztosítani, olvassa el ezt a könyvet, bizalmat fog meríteni belőle, utbaigazítást és tanácsot fog nyerni életpályájára vonatkozólag és megismeri azokat a célokat, amelyekért a nőmozgalom küzd. A kongresszusi napló kapható a Feministák Egyesületében (Budapest, V., Mária Valéria-utca 12.) 4 korona előzetes beküldése ellenében.

202—1916. b. v. sz.

1404—1

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 1902. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a törökbecsei tekintetes kir. járásbíró, Pk. 1248—1916. számú végzése által Szerbaraci takarékpénztár törökbecsei cég végrehajtó javára, kumáni 345 hsz. a. 367 K 53 fillér tőke s eddig összesen 60 K 64 fillér perkoltség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1000 koronára becsült egy lóból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a Pk. 1248—1916. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Kumánon alperes lakásán vagy a község házában leendő eszközzésére 1916. évi december hó 16. (tizenhat) napjának délután 2 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az éntelt ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Törökbecsén, 1916. évi november hó 26. napján.

Rankovits István
kir. bír. végrehajtó.

Ügynökök vagy ügynöknők

jó kereset mellett felvétetnek

1400—2.1

Cím a kiadóban.

Lehetőleg magánjáró locomobillal rendelkező nem katonaköteles

gépészt

keresek szalma-préseléshez.

Frey Gusztáv
Nagybecskerek.

1405—1

Feller-féle jóilla tu, fájdalomcsillapító

„ELSA-FLUID“ oldó hatású torok-öblítések

céljára. Békeárak: 12 üveg bérmentve 6 korona. Feller V. Jenő gyógyszerésznél, Stubica, Centrale 125 (Zágrábmege). Több mint 100.000 köszönőlevél.

1385—24.1

Ház eladó

NAGYBECSKEREKEN, ötszobás villakással.

Ugyanott elköltözés folytán eladó néhány műtárgy, eredeti festmény, híres mesterek metszetei s képes folyóiratokból álló könyvtár is. :: ::

1267—x.15

— Közlebbit a kiadóhivatalban. —

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József fhg.-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Alt.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusán, Hunyadi-utca.
Martinov Szvetozár Szerb egyház palota.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-utca.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv.Guttman Jakabné és fiai. Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatruhás:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 9.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mesznik R. özvegye, Hunyadi-utca.
Schwab Albert Hunyadi-utca.

Fényképész:

Kremser István, Gizella-part.
Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Erzsébet-hidon tul, Ambrózy
szappangyár épületében.

Fűszerkereskedő:

Blesz Ferenc, Megyeház-u. 2. Tarnai-féle ház.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműaru-, rövidárúüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).

Kőművesek:

Hoff N. és társa.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kalap divatterem és előnyomda:

Szehr Mariska, Gizella-part. Kurländer-
udvar.

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-utca.

Sírkőraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához“ c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és Társa, Kültelek.
Schwirtlich Alajos, Aradáci-utca

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és Fia.

Tüzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatruhás:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király sörcsarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyás, Otthon-sörcsarnok.
Tóth és Norizsán, a nagyhid mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.